

Jaan Lattikule mõeldes

Mu Stockholmi korter koosnes ühestainsast toast! Terve hoone aga on kahetoaline. Uksest sisse minnes astud kohe eeskotta, nagu see üldiselt kombeks on, ja kohe paremat kätt esimene uks on minu oma. Silti ega nime pole välisuksel ega ka seespidisel. Las olla sedaviisi. Post käib teist tänavat kaudu, sest ma käin sealt toitu toomas. Nii et üks minek ja kaks asja. Kee- gi ei tea mu korteri aadressi peale ühe asutuse – ja see on Kreml. Ma olen saanud kõik kojukutsed oma korteri õigel aadressil! Nemad on seal nii targad, et uurivad kõik välja.

Kohe algusest peale jagasin mõttes oma toa kaheksasse os- sa – söögi-, magamis-, kirjutus-

jne ruumideks. See rahustab seisust ja ka tiitleid. Et ka oma talupojanimele au anda, mis te- male kuulub, siis nimetasin kaks kohvrit, millega üle mere tulin kodumaalt Rootsi, talu- deks. Suurem kohver on mul suur talu Tartumaal Kambja kihelkonnas ja väiksem esin- dab n-ö isatalu, teada, et Karula kihelkonnas”(“Teekond läbi öö” III osa).

Selliselt on kirjeldanud oma Rootsi kodu Jaan Lattik. Mees, kes nooruses oli Karula rahva jaoks Mäkiste Jaan, töömehe- päevil Viljandi rahva jaoks Meie Õpetaja ja võõrsil eestlas- te jaoks lihtsalt Mede Jaan. “Mu halb nimi ja minevik: mit- mekordne minister, välissaa- dik, kirjanik, ajakirjanik ja vai-

mulik, kapitalist – see kõik ei kannatanud välja Stalini päi- kest” (“Teekond läbi öö” II osa).

Tänavu sügisel täitub Jaan Lattiku sünnist Karula valla Mäkiste renditalu suitsusaunas 120 aastat. Oma mälestustes ei unustanud Lattik kunagi sünnikodu. Küll on vahepealne aeg ähmastanud mälestusi Lat- tikust kodumaal ja koduvallas. Ehk aitab käesolev aasta seda viga veidi parandada: Karula rahvas kavatseb avada valla päevade raames 21. juunil Mä- kiste talus mälestuskivi. Sünni- aastapäeval, 22. oktoobril toi- mub Lüllemäel Võru Instituudi eestvedamisel konverents.

TOIVO KOTOV,

*“Jaan Lattik – 120”
Karula projektijuht*